

1. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

1.1 තත්ත්වගණනය කළ මතය

ජාතික භාෂා අධ්‍යාපන හා පුහුණු ආයතනයේ (“ ආයතනය”) 2023 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය කාර්යසාධන ප්‍රකාශනය, හිමිකම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය සහ ප්‍රමාණාත්මක ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවලට අදාළ තොරතුරු ද ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්වලින් සමන්විත 2023 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාව සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ සහ 1971 අංක 38 දරන මුදල් පනතේ විධිවිධාන ප්‍රකාර මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු යැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ.

මෙම වාර්තාවේ 1.5 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණුවලින් වන බලපෑම හැර, ආයතනයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළින් 2023 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය කාර්යසාධනය හා මුදල් ප්‍රවාහ සත්‍ය හා සාධාරණ ලෙස දැක්වෙන අයුරින් ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිවලට අනුකූලව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කර ඇති බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

1.2 තත්ත්වගණනය කළ මතය සඳහා පදනම

මෙම වාර්තාවේ 1.5 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණු මත පදනම්ව මාගේ මතය තත්ත්වගණනය කරනු ලැබේ.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතිවලට (ශ්‍රී.ලං.වි.ප්‍ර.) අනුකූලව මා විගණනය සිදු කරන ලදී. මෙම විගණන ප්‍රමිති යටතේ වූ මාගේ වගකීම, මෙම වාර්තාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම යන කොටසේ තවදුරටත් විස්තර කර ඇත. මාගේ තත්ත්වගණනය කළ මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.3 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයේ සහ ඊට සම්බන්ධ පාලනය කරන පාර්ශවයන්ගේ වගකීම්

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශයේ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිවලට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවනු පිණිස අවශ්‍ය වන අභ්‍යන්තර පාලනයන් තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමේදී, ආයතනය අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යාමේ හැකියාව තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීමක් වන අතර, කළමනාකාරීත්වය ආයතනය ඇවර කිරීමට අදහස් කරන්නේ නම් හෝ වෙනත් විකල්පයක් නොමැති විටදී මෙහෙයුම් නැවැත්වීමට කටයුතු කරන්නේ නම් හැර අඛණ්ඩ පැවැත්මේ පදනම මත ගිණුම් තැබීම හා ආයතනයේ අඛණ්ඩ පැවැත්මට අදාළ කරුණු අනාවරණය කිරීමද කළමනාකරණයේ වගකීමකි.

ආයතනයේ මූල්‍ය වාර්තාකරණ ක්‍රියාවලිය සම්බන්ධව පරීක්ෂා කිරීමේ වගකීම, සම්බන්ධ පාර්ශව විසින් දරනු ලබයි.

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 16(1) උප වගන්තිය ප්‍රකාරව, ආයතනයේ වාර්ෂික සහ කාලීන මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවන පරිදි ස්වකීය ආදායම්, වියදම්, වත්කම් හා බැරකම් පිළිබඳ නිසි පරිදි පොත්පත් හා වාර්තා පවත්වාගෙන යා යුතුය.

1.4 මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම

සමස්තයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන, වංචා සහ වැරදි නිසා ඇතිවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර බවට සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාදීම සහ මාගේ මතය ඇතුළත් විගණන වාර්තාව නිකුත් කිරීම මාගේ අරමුණ වේ. සාධාරණ සහතිකවීම උසස් මට්ටමේ සහතිකවීමක් වන නමුත්, ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය සිදු කිරීමේදී එය සැමවිටම ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් අනාවරණය කරගන්නා බවට වන තහවුරු කිරීමක් නොවනු ඇත. වංචා සහ වැරදි තනි හෝ සාමූහික ලෙස බලපෑම නිසා ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවිය හැකි අතර, එහි ප්‍රමාණාත්මක භාවය මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පදනම් කරගනිමින් පරිශීලකයන් විසින් ගනු ලබන ආර්ථික තීරණ කෙරෙහි වන බලපෑම මත රඳා පවතී.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනයේ කොටසක් ලෙස මා විසින් විගණනයේදී වෘත්තීය විනිශ්චය සහ වෘත්තීය සැකමුසුවෙන් යුතුව ක්‍රියා කරන ලදී. මා විසින් තවදුරටත්,

- ප්‍රකාශ කරන ලද විගණන මතයට පදනමක් සපයා ගැනීමේදී වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවීමේ අවදානම් හඳුනාගැනීම හා තක්සේරු කිරීම සඳහා අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. වරදවා දැක්වීම හේතුවෙන් සිදුවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් සිදුවන බලපෑමට වඩා වංචාවකින් සිදුවන්නා වූ බලපෑම ප්‍රබල වන්නේ ඒවා දුස්ස්ථානාධිකාරයෙන්, ව්‍යාජ ලේඛන සැකසීමෙන්, වේතනාන්විත මහභරීමෙන්, වරදවා දැක්වීමෙන් හෝ අභ්‍යන්තර පාලනයන් මහභරීමෙන් වැනි හේතු නිසා වන බැවිනි.
- අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමේ අදහසින් නොවුවද, අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස අභ්‍යන්තර පාලනය පිළිබඳව අවබෝධයක් ලබා ගන්නා ලදී.
- භාවිතා කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය, ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල සාධාරණත්වය සහ කළමනාකරණය විසින් කරන ලද සම්බන්ධිත හෙළිදරව් කිරීම් අගයන ලදී.
- සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් හේතුවෙන් ආයතනයේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ ප්‍රමාණාත්මක අවිනිශ්චිතතාවයක් තිබේද යන්න සම්බන්ධයෙන් ලබාගත් විගණන සාක්ෂි මත පදනම්ව ගිණුම්කරණය සඳහා ආයතනයේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ පදනම යොදා ගැනීමේ අදාලත්වය තීරණය කරන ලදී. ප්‍රමාණවත් අවිනිශ්චිතතාවයක් ඇති බවට මා නිගමනය කරන්නේ නම් මූල්‍ය ජරකාශනවල ඒ සම්බන්ධයෙන් වූ හෙළිදරව්කිරීම් වලට මාගේ විගණන වාර්තාවේ අවධානය යොමු කළ යුතු අතර, එම හෙළිදරව්කිරීම් ප්‍රමාණවත් නොවන්නේ නම් මාගේ මතය විකරණය කළ යුතුය. කෙසේ වුවද, අනාගත සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් මත අඛණ්ඩ පැවැත්ම අවසන් වීමට හැකිය.
- මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ව්‍යුහය හා අන්තර්ගතය සඳහා පාදක වූ ගණුදෙනු හා සිද්ධීන් උචිත හා සාධාරණව ඇතුළත් වී ඇති බව සහ හෙළිදරව් කිරීම් ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ථ ඉදිරිපත් කිරීම් අගයන ලදී.

හැකිතාක් දුරට හා අවශ්‍ය ඕනෑම විටෙක පහත සඳහන් දෑ පරීක්ෂා කිරීම සඳහා විගණන විෂය පථයද පුළුල් කර ඇත.

- තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීම සම්බන්ධයෙන් බලන කළ ආයතනයේ කාර්යයන් අඛණ්ඩව ඇගයීමට හැකිවන පරිදි එහි සංවිධානය, පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි විධිමත්ව හා ප්‍රමාණාත්මකව සැලසුම් කර තිබේද යන බව සහ එකී පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි ඵලදායී ලෙස පවත්වාගෙන යනු ලැබේ ද යන බව;
- යම් අදාළ ලිඛිත නීතියකට හෝ ආයතනයේ පාලක මණ්ඩලය විසින් නිකුත් කරන ලද වෙනත් පොදු හෝ විශේෂ විධානයකට අනුකූලව, ආයතනය ක්‍රියා කර ඇති බව,
- සිය බලතල, කර්තව්‍ය සහ කාර්යයන්ට අනුකූලව කටයුතු කර ඇති බව,
- සම්පත් සකසුරුවම් ලෙස, කාර්යක්ෂම ලෙස සහ ඵලදායී ලෙස කාලසීමාවන් තුළ සහ අදාළ නීතිරීතිවලට අනුකූලව ප්‍රසම්පාදනය කර භාවිතා කර ඇති බව,

1.5 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම සම්බන්ධයෙන් වූ විගණන නිරීක්ෂණ

1.5.1 ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිවලට අනුකූල නොවීම

අදාළ ප්‍රමිතියට යොමුව සහිතව අනුකූල නොවීම	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>(අ) ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති අංක 10 හි 19 ඡේදයට අනුව සේවා ලබාදීම වෙනුවෙන් වූ ආදායම හඳුනාගැනීමේදී මූල්‍ය ප්‍රකාශන වාර්තා කරන දිනයේදී ගනුදෙනුවේ සමාජික තත්ත්වය සැලකිල්ලට ගෙන ගනුදෙනුව හා ආශ්‍රිත අයභාරය හඳුනාගත යුතු වුවත් ආයතනය විසින් වර්ෂය තුළ ලැබෙන සියළුම පායමාලා ගාස්තු ආදායම් ලෙස හඳුනාගැනීම හේතුවෙන් සමාලෝචිත වර්ෂයේ පායමාලා ගාස්තු ආදායම රු.2,623,742 ක් වැඩියෙන් හඳුනාගෙන තිබුණි. තවද, රු.1,345,000 ක් ලෙස දක්වා තිබුණු භාෂා වැඩසටහන් සඳහා ඉදිරියට ලද ආදායමෙන් රු.1,240,000කට අදාළ පායමාලා සමාලෝචිත වර්ෂයේ දී සිදු කර තිබුණ ද, උක්ත පරිදි ආදායම හඳුනා නොගැනීම හේතුවෙන් සමාලෝචිත වර්ෂයේ ආදායම රු.1,240,000ක් අඩුවෙන් දක්වා තිබුණි.</p>	<p>එකඟ වේ.</p>	<p>ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති ප්‍රකාරව ආදායම හඳුනා ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.</p>
<p>(ආ) පිරිවැය රු.21,260,122ක් වූ, සම්පූර්ණයෙන් ක්ෂය කර තිබූ නමුත් තවදුරටත් භාවිත කරන ස්ථාවර වත්කම්වල ධාරණ අගය ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති අංක</p>	<p>එකඟ වේ. මේ වන විට අපහරණය සිදු කළ යුතු භාණ්ඩ හඳුනාගෙන අපහරණ කටයුතු සිදු කිරීමටත් භාවිතා කළ</p>	<p>සම්පූර්ණයෙන් ක්ෂය කළ එහෙත් තවදුරටත් භාවිතා කරන වත්කම්, ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති ප්‍රකාරව මූල්‍ය</p>

07 හි 92(ආ) ඡේදය ප්‍රකාරව මූල්‍ය හැකි භාණ්ඩ ප්‍රකාශනවල අනාවරණය ප්‍රකාශනවල අනාවරණය ප්‍රකාශනවල අනාවරණය කර නොතිබුණි. කිරීමට කළ යුතුය. නියමිත වේ.

1.5.2 ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) 2020 හා 2021 වර්ෂවල ප්‍රාග්ධන ප්‍රදානවලින් මිලදී ගත් හුවමාරු නොවන වත්කම්වලට අදාළ විලම්බිත ආදායමේ අවසන් වාරික මුදල වූ රු.636,332 සමාලෝචිත වර්ෂයේ ආදායමට ගැලපිය යුතු වුවත්, එසේ නොකිරීම හේතුවෙන් සමාන ප්‍රමාණයෙන් ආදායම අඩුවෙන් දක්වා තිබුණි.	එකඟවේ. රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට වෙනස්වීම නිසා ඇතිවූ මෙම රු.636,332 ප්‍රාග්ධන ගැලපීම ආදායමට/ ලාභයට ගැලපීමට කටයුතු සිදු කරනු ඇත.	රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති ප්‍රකාරව හුවමාරු නොවන ආදායම් ගිණුම්ගත කිරීමට කටයුතු කළ යුතුය.
(ආ) 2024 ජනවාරි 01 දිනට කල්පිරීමට නියමිතව තිබූ ස්ථාවර තැන්පතු සඳහා පොලී ආදායම වූ රු.7,799,990ක් ලැබිය යුතු පොලී ආදායම ලෙස ගිණුම්ගත කරනු වෙනුවට ස්ථාවර තැන්පත් ගිණුමට හර කර තිබීමෙන් සමාලෝචිත වර්ෂයේදී ලැබිය යුතු පොලී ආදායම එම ප්‍රමාණයෙන් අඩුවෙන් හා ස්ථාවර තැන්පතු වටිනාකම එම ප්‍රමාණයෙන් වැඩියෙන් දක්වා තිබුණි.	එකඟවේ. මෙම තැන්පතුව 2022.12.30 වන දින තැන්පත් කරන ලද ස්ථාවර තැන්පතුවකි. එම හේතුවෙන් 2023.12.31 දින ආදායමට හඳුනාගෙන ඇත. එය ලැබිය යුතු ආදායමක් ලෙස නිවැරදි විය යුතුය.	පොලී ආදායම සහ ලැබිය යුතු පොලිය නිවැරදිව ගණනය කර ගිණුම්ගත කළ යුතුය.
(ඇ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ ලැබිය යුතු ස්ථාවර තැන්පතු පොලිය රු.3,657,946 ක් සහ අගලවත්ත පුහුණු ආයතනය විසින් වෙනත් ආයතනවල වැඩසටහන් පැවැත්වීම වෙනුවෙන් ලැබිය යුතු රු.860,000ක ආදායම ගිණුම්ගත කර නොතිබුණු අතර ගෙවියයුතු සම්පත් දායක දීමනා රු.165,600 ක් අඩුවෙන් දක්වා තිබුණි.	ලැබිය යුතු ආදායම ගිණුම්ගත වී නොමැත. සත්‍ය වශයෙන්ම ලද ප්‍රමාණය රු.860,000.00 කි. සම්පත්දායක දීමනාව අඩුවෙන් දැක්වීම උපලේඛනයේ අගය එකතු කිරීමේදී ඇති වූ දෝෂයකි.	ලැබිය යුතු ආදායම් හා ගෙවිය යුතු වියදම් නිවැරදිව ගිණුම්ගත කළ යුතුය.

(ඇ) මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව ලී බඩු හා කාර්යාල උපකරණ සහ වාහන යන වත්කම් පන්තිවල ක්ෂය වියදම රු.9,254,476 ක් වුවද විගණනයේ ගණනය කිරීම් අනුව එය රු.8,574,882 ක් වූයෙන් වර්ෂයේ ක්ෂය වියදම රු.679,594 ක් වැඩියෙන් දක්වා තිබුණි.	එකඟවේ.	වත්කම්වල ක්ෂය නිවැරදිව ගණනය කර ගිණුම්ගත කළ යුතුය.
(ඉ) රු.7,011,079 ක් වූ ආහාරපාන වියදම මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල රු.6,803,893ක් ලෙස දක්වා තිබීමෙන් ලාභය රු.207,186ක් අඩුවෙන් දක්වා තිබුණි.	ආහාරපාන ලෙජරයෙහි අගය වෙනස් වීම රු.207,186 ක් ලෙස නිවැරදි විය යුතුය.	සියළු වියදම් නිවැරදි ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දැක්විය යුතුය.
(ඊ) දඹුල්ල ශාඛා කාර්යාල ගොඩනැගිල්ල සඳහා 2022 සැප්තැම්බර් 21 සිට 2023 දෙසැම්බර් 31 දින දක්වා නාගරික සංවර්ධන අධිකාරියට ගෙවිය යුතු ගොඩනැගිලි කුලිය රු.206,873 ක් ගිණුම්ගත කර නොතිබුණි.	2024 මැයි 16 දින කුලී ගිවිසුම් අත්සන් කරන ලද අතර රු.206,873 ක මුදලක් නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය වෙත 2022.09.21 දින සිට 2023.12.31 දින දක්වා ගෙවිය යුතු කුලී මුදල ලෙස වෙන් කළ යුතුය.	අදාළ සියළු වියදම් නිවැරදිව ගිණුම්ගත කළ යුතුය.
(උ) 2016 වර්ෂයේදී පරිත්‍යාග වශයෙන් ලද පරිගණක මොනිටර් 32 ක් හා උපාංග තක්සේරු කර ගිණුම්ගත කර නොතිබුණි.	ඉදිරියේදී මේ පිළිබඳව උපදෙස් අනුව කටයුතු කරනු ලැබේ.	පරිත්‍යාග ලෙස ලද වත්කම් තක්සේරු කර ගිණුම්ගත කළ යුතුය.

1.6 ලැබිය යුතු සහ ගෙවිය යුතු ගිණුම්

1.6.1 ලැබිය යුතු මුදල්

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>2022 වර්ෂයේ දී ලැබිය යුතු වැඩසටහන් ආදායම් රු.325,000 ක් අයකර ගෙන නොතිබුණි.</p>	<p>අදහස් දක්වා නොමැත.</p>	<p>ලැබිය යුතු ආදායම් අයකර ගත යුතුය.</p>

1.6.2 ගෙවිය යුතු මුදල්

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
2022 වර්ෂයේ සිට පැවත එන රු.3,791,972ක ගෙවිය යුතු අයිතම 03ක් නිරවුල් කර නොතිබුණි.	2022 වර්ෂයේ සිට පැවත එන ගෙවිය යුතු වියදම් නොමැත.	ගෙවිය යුතු වියදම් නිරවුල් කිරීමට කටයුතු කළ යුතුය.

1.7 නීති, රීති, රෙගුලාසි සහ කළමනාකරණ තීරණ ආදියට අනුකූල නොවීම

නීති, රීති, රෙගුලාසි ආදියට යොමුව	අනුකූල නොවීම	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) 2007 අංක 26 දරන ජාතික භාෂා අධ්‍යාපන හා පුහුණු ආයතන පනතේ 8 (i) (උ9) වගන්තිය	ආයතනයේ සම්පත්දායකයින් පත් කිරීම අධ්‍යයන මණ්ඩලයේ අධීක්ෂණය යටතේ සිදුකර නොතිබුණි. දින 5ක කෙටිකාලීන ගුරු පුහුණු පාඨමාලා තුළින් සම්පත්දායකයින් තෝරාගෙන තිබුණු අතර එහිදී අවම සුදුසුකම වන අ.පො.ස.(උ.පෙළ.) සමත්වීම සහ අ.පො.ස. (සා.පෙළ) අදාළ භාෂාවට සම්මාන සමර්ථය නොතිබූ 11 දෙනෙකු බඳවාගෙන තිබුණි.	ආයතනයේ සම්පත් දායකයින් බඳවා ගැනීමේදී දින 05 පුහුණු පාඨමාලාවක් පවත්වා අවසානයේ බාහිර පරීක්ෂණ මණ්ඩලයක් මඟින් භාෂා දැනුම හා ඉගැන්වීමේ කුසලතා පරීක්ෂා කර බඳවා ගනු ලැබේ. අ.පො.ස උසස් පෙළ අසමත් වුවද දෙවන බස ඩිප්ලෝමාව හෝ සහතික පාඨමාලා සාර්ථකව සම්පූර්ණ කළ පාඨමාලා ලාභීන්ට අවසන් දින පරීක්ෂණය සමත්වීම සලකා 111 මට්ටමේ ඉගැන්වීම් සඳහා පමණක් බලපත්‍ර ලබා දෙනු ලැබේ.	පනතට අනුකූලව බඳවා ගැනීම් කළ යුතුය.
(ආ) 2016 අංක 12 දරන තොරතුරු දැනගැනීමේ අයිතිවාසිකම් පිළිබඳ පනතේ 41 වන වගන්තිය යටතේ	ආයතනයේ වෙබ් අඩවිය 2021 වර්ෂයේ නිර්මාණය කර තිබුණ ද ක්‍රියාකාරී තත්ත්වයේ නොතිබීම සහ අදාළ පාර්ශව වෙත තොරතුරු	මේ සම්බන්ධයෙන් ආයතනයේ කළමනාකරණ මණ්ඩලය දැනුවත් කරන ලද අතර එහිදී තීරණය වූයේ නව වෙබ් අඩවියක් සකස් කරන ලෙසයි. ඒ අනුව ප්‍රසම්පාදන කටයුතු ආරම්භ කර	දැරූ නිෂ්කාර්ය වියදම සම්බන්ධයෙන් කළමනාකාරිත්වය වගකිව යුතුය.

අමාත්‍යවරයා විසින් සාදා 2017 පෙබරවාරි 03 දිනැති අංක 2004/66 දරන ගැසට් පත්‍රයේ පළ කරන ලද නියෝග සන්නිවේදනය නොවීම හේතුවෙන් පනතේ අරමුණු ඉටු වී නොතිබුණු අතර, ඒ සඳහා වැය කළ රු.465,000 ක මුදල නිෂ්කාර්ය වියදමක් වී තිබුණි.

(ඇ) 2020 අගෝස්තු 28 දිනැති අංක 01/2020 දරන රාජ්‍ය මුදල් වකුලේඛයේ 11.1 වගන්තිය සමාලෝචිත වර්ෂයට අදාළ භාණ්ඩ සමීක්ෂණ වාර්තා 2024 මාර්තු 31 දින විගණකාධිපති වෙත ලබා දිය යුතු වුවත් භාණ්ඩ සමීක්ෂණ වාර්තා විගණනයට ඉදිරිපත් නොකෙරුණි.

එකඟ වේ. භාණ්ඩ අපහරණ කටයුතු සිදුවී නොමැති බැවින් වාර්තා යොමු කර නොමැත. කටයුතු අවසන් වූ විගණ වාර්තා යොමු කිරීමට කටයුතු කරනු ඇත.

වකුලේඛ විධිවිධාන ප්‍රකාර භාණ්ඩ සමීක්ෂණ පැවැත්වීමට කටයුතු කළ යුතුය.

(ඈ) 2015 මැයි 25 දිනැති අංක PED/01/2015 දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර වකුලේඛයේ 3.5 වගන්තිය නිල වාහනයක් නිකුත් කර ඇති නිලධාරීන්ට හා ප්‍රවාහන දීමනා ලබාගන්නා නිලධාරීන්ට සංචිත වාහන හෝ වෙනත් කාර්යාලීය වාහන භාවිතා කළ නොහැකි වුවත් ආයතනයේ හිටපු සභාපතිවරයා 2022 අප්‍රේල් සිට 2023 ඔක්තෝබර් දක්වා අවස්ථා 44 කදී කාර්යාලීය වාහන භාවිතා කරමින් කි.මි.19,342 ක් ධාවනය කර තිබුණි.

මෙම කරුණ සම්බන්ධයෙන් රාජ්‍ය පරිපාලන, ස්වදේශ කටයුතු පළාත් සභා හා පළාත් පාලන අමාත්‍යාංශයේ අභ්‍යන්තර විගණන අංශය විසින් මු.රෙ. 104 පරීක්ෂණයක් පවත්වාගෙන යනු ලැබේ.

අවධිමත් ලෙස වාහන භාවිත කළ නිලධාරියා සම්බන්ධයෙන් විධිමත් විනය ක්‍රියාමාර්ග ගත යුතුය. අනීතික වාහන ධාවනය වෙනුවෙන් වූ පිරිවැය අයකර ගත යුතුය.

2. මූල්‍ය සමාලෝචනය
2.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

සමාලෝචිත වර්ෂයේ මෙහෙයුම් ප්‍රතිඵලය රු.92,498,166 ක අතිරික්තයක් වූ අතර ඊට අනුරූපව ඉකුත් වර්ෂයේ අතිරික්තය රු.47,590,386 ක් විය. ඒ අනුව මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයෙහි රු.44,907,780 ක වර්ධනයක් නිරීක්ෂණය විය. සමාලෝචිත වර්ෂයේ පුහුණු වැඩසටහන් වියදම් රු.21,786,422 කින් වැඩි වී තිබුණද පුහුණු පාඨමාලා ආදායම රු.70,241,525 කින් වැඩිවීම මෙම වර්ධනයට ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු වී තිබුණි.

3. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය
3.1 කළමනාකරණ අකාර්යක්ෂමතා

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) දෙමළ භාෂා පාඨමාලා සංවිධානය සඳහා පිහිටුවාගත් සංගමයක් වන ජාතික භාෂා ප්‍රවර්ධන සංගමය වෙත භාෂා ප්‍රවර්ධන කටයුතු වෙනුවෙන් රු.200,000 ක් කළමනාකරණ මණ්ඩලයේ අනුමැතියකින් තොරව සමාලෝචිත වර්ෂයේදී ගෙවා තිබුණි.	මෙම මුදල ගෙවීම සඳහා කළමනාකරණ මණ්ඩලයේ අනුමැතියක් ලබා ගනු නොලැබුවත් ඒ සඳහා විධිමත් පරිදි ආයතනයේ විධායක නිලධාරීන්ගෙන් සමන්විත කමිටුවක් මගින් අදාළ ගෙවීම් අනුමත කිරීමෙන් පසුව ගෙවීම් සිදු කර ඇත.	විධිමත් අනුමැතියකින් තොරව සිදු කළ ගෙවීම් අදාළ වගකිවයුතු නිලධාරීන්ගෙන් අයකර ගත යුතුය.
(ආ) ආයතනයේ සම්පත්දායකයින් 503 ක් සිටියදී සමාලෝචිත වර්ෂයේදී වෙනත් ආයතන මගින් පාඨමාලා 177 ක් මාර්ගගත (Online) ක්‍රමයට පවත්වා තිබීම හේතුවෙන් ආයතනයට ලබාගත හැකි වී තිබුණේ මුළු ආදායමෙන් සියයට 15 ක් එනම්, රු.17,751,250 ක් පමණි.	ආයතනයේ දැනට පාඨමාලා සම්බන්ධීකරණය කරනු ලබන නිලධාරීන් සිටින බැවින් ආයතනයට ලැබෙන පාඨමාලා ඉල්ලුම අධික නිසා කළමනාකරණ මණ්ඩලයේ තීරණයක් මත පාඨමාලා සිදු කිරීම සඳහා ආයතනයේ ලියාපදිංචි වරලත් ආයතනය වෙත ලබා දී තිබිණි.	සියලු පාඨමාලා ආයතනයේ සම්පත්දායකයින් මගින් සිදු කිරීමට කටයුතු කළ යුතුය.

3.2 නිෂ්කාර්ය හෝ උන උපයෝජිත දේපල, පිරියත හා උපකරණ

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
සහතිකපත් 50,000 – 100,000 දක්වා වූ ප්‍රමාණයක් මුද්‍රණය කිරීමේ අරමුණින් 2019 වර්ෂයේදී බහුකාර්ය මුද්‍රණ යන්ත්‍රයක් රු.2,024,000කට මිලදී ගෙන තිබුණද, ආයතනයේ අවශ්‍යතාවයට ගැළපෙන පරිදි තාක්ෂණික පිරිවිතර සකස් නොකර මිලදී ගැනීම හේතුවෙන් මෙම යන්ත්‍රය වර්තමානය වන විට නිෂ්කාර්යව පැවතුණි .	අදාළ යන්ත්‍රය පිළිබඳව තීරණය කිරීම සඳහා මු.රෙ. 770 යටතේ පරීක්ෂණයක් පැවැත්වීම සඳහා 2024.09.10 වන දින කමිටුවක් පත් කර ඇත.	නිෂ්කාර්යව සිදුකරන ලද මිලදී ගැනීම් සම්බන්ධයෙන් අදාළ නිලධාරීන් වගකිව යුතු අතර යන්ත්‍රය ප්‍රයෝජනයට ගැනීමට ක්‍රියාමාර්ග ගත යුතුය.

4. ගිණුම්කටයුතුභාවය සහ යහපාලනය
 4.1 මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉදිරිපත් කිරීම

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>2021 නොවැම්බර් 16 දිනැති අංක 01/2021 දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර වකුලේඛය මඟින් හඳුන්වාදෙන ලද රාජ්‍ය ව්‍යවසායන් සඳහා වූ මෙහෙයුම් අත්පොතේ 6.6 වගන්තිය ප්‍රකාරව වාර්ෂික වාර්තාවේ කෙටුම්පත සමඟ අදාළ වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන වර්ෂය අවසන් වී දින 60ක් තුළ විගණකාධිපති වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු වුවත් මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනයට ඉදිරිපත් කර තිබුණේ දින 174 ක් ප්‍රමාදව 2024 අගෝස්තු 21 දින වන අතර වාර්ෂික වාර්තාවේ කෙටුම්පත විගණනයට ඉදිරිපත් නොකෙරුණි.</p>	<p>2023.11.30 දින සිට ආයතනයේ ගණකාධිකාරී තනතුර සහ අභ්‍යන්තර විගණක තනතුර මාස 06ක කාල සීමාවක් පුරප්පාඩුව පැවතීම හේතුවෙන් අවසන් මූල්‍ය ප්‍රකාශණ පිළියෙල කිරීමට හැකියාවක් ලැබී නොමැත.</p>	<p>වකුලේඛ ප්‍රකාර මූල්‍ය ප්‍රකාශන හා කෙටුම්පත් වාර්ෂික වාර්තාව නියමිත දිනට විගණකාධිපති වෙත ඉදිරිපත් කිරීමට කටයුතු කළ යුතුය.</p>